



Foto 7: Llac artificial abans de la pujada a l'altell del Perdó.



Foto 8: Siluetes de ferro a l'altell del Perdó.

cial i llit per a dormir a l'alberg. A més, siguem o no creients, és norma acudir a les 20 h. a la missa de pelegrins. La veritat és que sota les arcades gòtiques de la col·legiata es pot prendre consciència de la intensa aventura interior que ens disposem a afrontar. Finalitzat l'acte litúrgic, tots els pelegrins s'acosten a l'altar major on són beneïts en diverses llengües.

#### RONCESVALLS - LARRASOANYA 27 km

La veritat és que es tracta d'una distància excessiva per al primer dia, entre altres coses perquè el camí està quasi sempre enfangat, però val la pena fer l'esforç i arribar a Larrasoanya, on hi ha un bon alberg, ben atès per Santiago Zubiri, un enamorat del Camí. Si algú no té forces suficients, pot parar a Zubiri (6 km abans), on l'alberg és bastant més espartà i el poble, tot i que té més serveis, poc acollidor.

El primer dia hem d'aprendre la primera lliçó que, com després veurem, és fonamental: matinar; matinar bastant i, fins i tot si anem amb companyia, el camí és bo i tenim un poc de cura fer alguns quilòmetres de nit o a poqueta llum. Després, al migdia, ho agraiem ja que, més o menys, ens podem estalviar una hora de sol espe-

cialment a l'estiu; i, a més a més, ens evitarem problemes per a aconseguir llit a l'alberg (tinguem en compte que, a l'estiu, hi ha molta gent al Camí i els albergs s'omplien molt prompte).

En aquesta etapa, el Camí resulta encisador, puix que roures, bedolls, teixos, grèvols, fajos, pins i prats on pasturen lliurement vaques i cavalls, ens acompanyaran durant tot el trajecte i, fins i tot, tindrem la seguretat als altells d'Erro i de Meskiritz especialment de xafar les mateixes pedres que els pelegrins de segles passats. (foto 3)

Passarem per Burguete, Espinal, Biscarreta (on és costum esmorzar al bar Joan), Lintzoain i Zubiri, on no és necessari entrar, però sí parar una estona al pont medieval de la Ràbia. Abans d'arribar a Larrasoanya, passarem per una fàbrica de magnetita símbol de "progrés" i entrarem al poble pel pont medieval dels Bandits i l'església de St. Nicolau de Bari, del segle XIII. (FOTO 4)

Jo hi vaig arribar molt cansat però, com he dit abans, l'alberg de Larrasoanya és molt acollidor i, després d'una dutxa reconfortant, anirem a recuperar forces a l'únic bar del poble, on donen bon menjar. El poble, malgrat que és petit, té casalots nobiliaris interessants.

#### LARRASOANYA - PAMPLONA 16 km

Es tracta d'un passeig d'unes quatre hores però, a pesar d'això, matinarem perquè l'alberg de Pamplona és petit i, a dir veritat, poc acollidor i cal arribar prompte.

A poqueta llum eixirem de Larrasoanya pel pont dels Bandits. Des del llogaret d'Akerreta el camí, en baixada, s'interna per un bosc frondós, en el qual l'aigua sorgeix per tot arreu. De bell nou, ens semblarà que ens hem traslladat a èpoques passades en les quals no existia l'asfalt i era possible oir el cant dels ocells mentre caminàvem.

Així, seguirem escoltant la remor de les aigües cristal·lines del riu Arga (a la dreta del camí) i, després de passar per Zuriain i Irotz (llogarets petits i sense serveis), en haver caminat uns 500 m per l'asfalt de la carretera, una vegada passat el llogaret d'Arleta, arribarem a la civilització en forma de carreteres i autovies. Però encara tindrem un moment de resplendor als ulls en creuar el pont medieval d'Arre i la basílica de la Trinitat, on hi ha un alberg molt acollidor. (FOTO 5)

Caldrà caminar de pressa pels carrers de Villava i Burlada (en els quals, mirant de reüll, veurem molts rètols i pintades de



Foto 9: Esmorzant a Uterga.



Foto 10: Crist romànic de l'església del Crucifix. Puente la Reina.